

vuld met een tiental minder bekende Griekse wijsgeren (o.a. Leucippus, de schepper van de antieke atoomtheorie, en Aristippos, voor wie het lustgevoel het hoogste goed betekende). Deel twee is hoofdzakelijk gewijd aan heterodoxe denkers uit de middeleeuwen – gnostici, ketters, aanhangers van de stroming van de Vrije Geest³⁰ – en aan breeddenkende wijsgeren uit de Renaissance, zoals Erasmus en Montaigne, de essayist aan wie honderd pagina's gewijd zijn.

Andermaal blijkt de gedrevenheid van de auteur, die een traditioneel academische materie op een vrijmoedige en bevattelijke manier³¹ naar zijn lezers overbrengt.

De volgende volumes van de Nederlandse *Tegengeschiedenis van de filosofie* zijn in voorbereiding. Deel drie en vier zijn aangekondigd onder de titels *Libertijnen van de Barok* en *Radicalen van de Verlichting*. Met het volume *Sociaal eudaimonisme*,³² het vijfde in de reeks, zullen we de overstap naar de 19de eeuw maken. De originele Franse versie van de delen zes³ tot en met acht laat nog eventjes op zich wachten.

Ben VINKEN. *Belgische bieren*. Fotografie : Joris Luyten. – Tielt, Lannoo, 2007, geb., 17,5 x 13, 191 p., ill., ISBN 978-90-209-7253-5, € 19,95. Reeks ¡FOODIE!

De tijd waarin Duvel, Gouden Carolus en trappist zowat onze enige bekende Belgische speciaalbieren waren, ligt ver achter ons. Bier is, nu meer dan ooit, een gerespecteerd product, dat in zijn variëteit uiting geeft aan de individualiteit en de creativiteit van de brouwer.

Bierjournalist, uitgever en sommelier Ben Vinken presenteert in de hier besproken publicatie³⁴ vierenzestig bijzondere Belgische bieren, in alfabetische volgorde van Abbaye des Rocs en Achel blond tot Westmalle tripel en Wittekerke rosé. Tegelijk met het verhaal achter elk product brengt hij een proefverslag (incl. vermelding van de bierstijl en het alcoholpercentage) en suggesties voor *food pairing*, nl. geslaagde combinaties van bier en gastronomie. Van elk geselecteerd label is een paginagrote foto opgenomen, zodat de lezer meteen een beeld heeft van de kleur, de pareling en de schuimvorming van het bier in het bijbehorende glas.

De gids, waarin de lezer kennis kan maken met een recent gecreëerde bierstijl, nl. het champagneachtige *bière brut*, is een *défense et illustration* van een gamma authentieke producten, die hoppigheid in het vaandel voeren en een afwijzing inhouden van de dreigende verzoeting, die de ziel van het edele product geweld aandoet.

Lectuurnotities. P. 131, lees *remuage*; p. 157, lees *1836* i.p.v. 1936.

³⁰ De stroming werd recent onder de aandacht gebracht door twee Belgen: Raoul Vaneigem, in *Le mouvement du Libre-Esprit. Généralités et témoignages sur les affleurements de la vie à la surface du Moyen Âge, de la Renaissance et, incidemment, de notre époque* (Paris, Ramsay, 1986), en Hubert Dethier, in *De beet van de adder*. Deel 1 : *De leerstoelen der deugd. Heterodoxen en ketters in de middeleeuwen* (Brussel, VUB Press, 1994, p. 243, 261-265 en *passim*). In de bibliografie (p. 270, kol. 2), achter in *Christelijke hedonisten*, erkent M. Onfray onomwonden: 'Het staat wel vast dat het geen pretje was om in de middeleeuwen te leven, maar dan wordt er voorbijgegaan aan de stroming van de Vrije Geest. Alles wat ik ervan te weten ben gekomen, is afkomstig van Raoul Vaneigem en zijn onmisbare *Le Mouvement du Libre-Esprit*.'

³¹ Die kwaliteit is in de vlotte Nederlandse vertaling behouden.

³² De originele Franse versie, *L'Eudémonisme social*, verscheen pas in april jl. (Paris, Grasset).

³³ Deel zes van de *Contre-histoire*... zal (zou) onder de titel *Les machines désirantes* verschijnen.

³⁴ Het hoofdstuk 'Hoe wordt bier gemaakt' (p. 29-42) werd geleverd door Jef Van den Steen.

Le pluriel des noms composés (genre *questions jambon*)

Stijn Verleyen

In deze rubriek breken we onze hersenen op een taalprobleem, waar vele generaties romanisten al mee worstelden. Bij het kiezen van een titel voor onze taaltip, Le remarqueur, gingen we de mosterd halen bij Vaugelas, een 17de-eeuwse grammairien.

Si l'un des éléments composant le nom est de nature verbale, celui-ci ne prend pas la marque du pluriel. Le nom peut prendre la marque du pluriel selon le sens :

- des chasse-neige
- des porte-monnaie
- des tire-bouchons
- des couvre-pieds
- un porte-avions
- un sèche-cheveux

Si le nom se compose de deux éléments nominaux, et que ceux-ci soient liés par un rapport de qualification, les deux noms qui forment le mot composé prennent la marque du pluriel :

- des déjeuners-causeries (des déjeuners qui sont aussi des causeries)
- des soupers-conférences (des soupers qui sont aussi des conférences)
- des cafés-théâtres (des cafés [lieux] qui sont aussi des théâtres)
- des dîners-débats (des dîners qui sont aussi des débats)
- des fauteuils-hamacs (des fauteuils qui sont aussi des hamacs)

Si, par contre, les deux éléments nominaux sont liés par des rapports de nature différente, il est recommandé de consulter un dictionnaire pour s'assurer de la formation du pluriel :

- des pauses-café (des pauses pour le ou du café; peut aussi s'écrire *pause café* ou *pauses café*)
- des timbres-poste (des timbres pour la poste)
- des soirées-bénéfice (des soirées à bénéfice, au bénéfice de...)
- des terre-pleins (des endroits pleins de terre)

Toutefois, à la suite des rectifications orthographiques préconisées par le Conseil supérieur de la langue française de France en 1990, on observe une nette tendance à souder les éléments de certains noms composés, notamment de ceux qui comprennent un élément verbal ou certains préfixes. Les dictionnaires ont commencé à consigner ces nouvelles graphies, et les grammairiens à en faire état. Il est fortement recommandé de consulter ces ouvrages. La nouvelle règle générale proposée est de considérer le mot composé non pas comme un mot formé de deux éléments juxtaposés, mais bien comme un mot simple, et de marquer le pluriel de ces mots par l'ajout d'un *s* final au deuxième élément seulement.

Sources

TLF

La banque de dépannage linguistique (<http://www.olf.gouv.qc.ca/ressources/bdl.html>)
<http://www.etudes-litteraires.com/pluriel-noms-composes.php>